

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Колубарски управни округ
СТРУЧНА СЛУЖБА
Број: 001815033 2024 41110 000 000 000 001
Датум: 03.06.2024.године
ВАЉЕВО

П Р А В И Л Н И К

О начину унутрашњег узбуњивања, начину
одређивања овлашћеног лица код послодавца,
као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање

Ваљево, јун 2024. године

На основу члана 16. и 17. Закона о заштити узбуњивача (Сл. гласник РС број 128/14) и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и других питања од значаја за унутрашње узбуњивање (СЛ. гласник РС број 49/15), начелник Колубарског управног округа дана 03.06.2024. године, доноси

П Р А В И Л Н И К

О начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање

Члан 1.

Овим правилником одређује се узбуњивање, поступак узбуњивања, права узбуњивача, обавеза правног лица и физичких лица у вези са узбуњивањем, као и друга питања од значаја за узбуњивање и заштиту узбуњивача.

Основни појмови:

1. **„Узбуњивање“** је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси којој је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера.
2. **„Узбуњивач“** је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву.
3. **„Послодавац“** је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе, носилац јавних овлашћења или јавна служба, правно лице или предузетник који радно ангажује једно или више лица.
4. **„Одговорно лице“** је лице коме су у правном лицу поверени послови који се односе на управљање, пословање или процес рада, као и лице које у државном органу, органу територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе врши одређене дужности.
5. **„Радно ангажовање“** је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за послодавца.
6. **„Овлашћени орган“** је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање, у складу са законом.

7. „Штетна радња“ је свако чињење и нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Члан 2.

На основу члана 14. став 5 Закона о заштити узбуњивача и овог Правилника послодавац посебном одлуком именује лице овлашћено за пријем информације и вођења поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, писмено или усмено, а све у складу са законом.

Члан 3.

Узбуњивач има право на заштиту у складу са законом, ако:

1. Изврши узбуњивање код послодавца, на начин прописан законом и овим правилником.
2. Открије информацију (о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавних овлашћења противно сврси којој је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера) у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од 10 година од дана извршења те радње.
3. би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост података, поверовало лице са просечним знањем као и узбуњивач.

Право на заштиту због погрешног означавања узбуњивача

Члан 4.

Право на заштиту као узбуњивач има лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња, ако је лице које је предузело штетну радњу, погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице.

Право на заштиту због тражења информације

Члан 5.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражених података.

Заштита података о личности узбуњивача

Члан 6.

Лице које је задужено за пријем информација дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим уколико се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Лице овлашћено за пријем информација дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача, не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка потребно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштавати лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Забрана злоупотребе узбуњивања

Члан 7.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице:

1. Које достави информацију за коју се знало да није истинита;
2. поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Обавезе послодавца

Члан 8.

Послодавац је дужан да у оквиру својих овлашћења, предузме мере ради отклањања утврђених неправилности у вези са информацијом.

Послодавац је дужан да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Послодавац не сме предузети мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Послодавац је дужан да свим радно ангажованим лицима достави писмено обавештење о правима из закона о заштити узбуњивача.

Послодавац је дужан да одреди лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка, у вези са узбуњивањем.

Послодавац је дужан да поступи по информацији без одлагања, а најкасније у року од 15 дана, од дана пријема информације.

Послодавац је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана, од дана окончања поступка.

Послодавац је дужан да, на захтев узбуњивача, пружи обавештења узбуњивачу о току поступка и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у току поступка.

ПОСТУПАК

Члан 9.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, писмено или усмено.

Члан 10.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити и непосредно предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, обичном или препорученом пошљом, као и електронском поштом, у складу са законом, уколико за то постоје техничке могућности.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник.

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмена или усмено, о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, саставља се потврда о пријему информације, како приликом пријема писмена, тако и приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Уколико се достављање писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем врши обичном или препорученом пошљом, односно електронском поштом, издаје се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем. У том случају се као датум пријема код препоручене пошљке наводи датум предаје пошљке пошти, а код обичне пошљке датум пријема пошљке код послодавца.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења послодавцу сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са законом.

Члан 11.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем садржи: кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем; време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем; број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању; податке о послодавцу; печат послодавца; потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Члан 12.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са законом.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава послодавац, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Члан 13.

Уколико се узимају изјаве од лица у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о томе се сачињава записник. На садржину записника може се ставити приговор.

Члан 14.

По окончању поступка саставља се извештај о предузетим радњама у поступку и информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, предлажу мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај из предходног става овог члана, доставља се послодацу и узбуњивачу, о коме се узбуњивач може изјаснити.

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем могу да се предузму одговарајуће мере на основу извештаја из става 1. овог члана.

Заштита узбуњивача и накнада штете:

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај

Члан 15.

Послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, нарочито уколико се неповољнији положај односи на:

1. Запошљавање;
2. Стицање својства приправника или волонтера;
3. Рад ван радног односа;
4. Образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
5. Напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
6. Дисциплинске мере и казне;
7. Услове рада;
8. Престанак радног односа;
9. Зараду и друге накнаде из радног односа;
10. Исплату награде или отпремнине;
11. Распоређивање и премештај на друго радно место;
12. Непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других

лица;

13. Упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Одредбе општег акта којим се узбуњивачу ускраћује или повређује право, односно којима се ова лица стављају у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, ништавне су.

Накнада штете због узбуњивања

члан 16.

У случају наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

Члан 17.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Члан 18.

На све што није обухваћено овим правилником, а у вези са узбуњивањем, примењиваће се одредбе Закона о заштити узбуњивача („Сл. гласник РС број 128/2014) и Правилника о начину поступка узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и о другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од 10 запослених („Сл. гласник РС број 49/2015).

У Ваљеву, дана 03.06.2024.године

Начелник
Колубарског управног округа
Виктор Мићић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Колубарски управни округ
Број: 001815033 2024 41110 000 000 000 001
Датум: 03.06.2024.године
Ваљ е в о

На основу члана 14. став 4 .Закона о заштити узбуњивача и члана 8. става 4. Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање Колубарског управног округа број: 001815033 2024 41110 000 000 000 001, од 03.06.2024. године, начелник Колубарског управног округа, д о н о с и

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е
О ПРАВИМА ЗАПОСЛЕНИХ ПО ОСНОВУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ УЗБУЊИВАЧА

Обавештавамо Вас да је почев од дана 03.јуна 2015.године, у примени Закон о заштити узбуњивача („Службени гласник РС“, број 128/14 у даљем тексту: Закон).
Одредбама Закона између осталог, прописано је следеће:

Забрана спречавања узбуњивања и предузимања штетне радње.

Забрањено је спречавање узбуњивача (члан 3 Закона).

Забрањено је предузимање штетне радње (члан 4 Закона).

Штетна радња је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има правно на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољније положај (Члан 2. став 1. тачка 7. Закона).

Забрана злоупотребе узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

- 1.достави информацију за коју је знало да није истинита.
- 2.поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист (Члан 11. Закона).

Појам и врсте узбуњивања

Узбуњивање је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера (у даљем тексту: информација).Члан 2. став 1. тачка 1. Закона)

Унутрашње узбуњивање је откривање информације послодавцу. (Члан 12. став 2. Закона)

Спољашње узбуњивање је откривање информације овлашћеном органу. (Члан 12. став 2. Закона)

Узбуњивање јавности је откривање информације средствима јавног информисања, путем интернета на јавним скуповима или на други начин којим се обавештење може учинити доступним јавности.

Појам узбуњивача

Узбуњивач је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву. (члан 2. став 1. тачка 2. Закона)

Право на заштиту узбуњивача (члан 5. Закона)

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са Законом, ако:

- 1.изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан Законом;

2.лице које у вршењу службене дужности доставило информацију, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због достављања те информације;

3.лице које је погрешно означено као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему прдузета штетна радња од стране лица које погрешно сматрало да је то лице узбуњивач или повезано лице;

4.лице које тражи податке у вези са информацијом, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Заштита података о личности узбуњивача. (члан 10 Закона)

Лице које је овлашћено за пријем информације дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са Законом који уређују заштиту података о чиности.

Свако лице које сазна те податке дужно је да их штити и исти се не смеју саопштавати лицу на које се указује у информацији, ако посебним Законом није другачије пропсиано.

Лице овлашћено за пријем информације дужно је да приликом пријема инфромацијел обавести узбуњивача да његов идентитет може бити окткривен надлежном органу ако без откривања идентитета узбучивања не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе , пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Поступак унутрашњег узбуњивања (члан 15. Закона)

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације послодавцу, који је дужан да поступи по информацији без одлагања, а **најкасније** у року од 15 дана од дана пријема информације.

Послодавац је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка унутрашњег узбуњивања, као и да му на његов захтев пружи обавешење о току и радњама предузетим у поступку и да му омогући да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама поступка.

Информација се доставља лицу овлашћеном за пријем те информације

Обавеза послодавца (члан 14 Закона)

Послодавац је дужан да:

- предузима мере ради отклањања утврђених неправилности у вези са информацијом,
- заштити узбуњивача од штетне радње и предузме неопходне мере ради обустаљања штетне радње и октлањања последица штетне радње,
- поступа по анонимним обавештењима у вези са информацијом,
- се уздржи од предузимања мера у циљу окткривања идентитета анонимног убзуњивача,
- одреди лице овлаћено за пријем информације и вођења поступка и у вези са унутрашњим узбуњивањем,
- донесе општи акт којим се уређују поступак унутрашњег узбуњивања, уколико послодавац има више од десет запослених,

Лице овлаћено за пријем информације и вођења поступака у вези са унутрашњим узбуњивањем

За лице које је овлашћено за пријем информација и вођење поступка у вези са узбуњивањем у Колубарском управном округу, **одређена је Љиљана Кузмановић**, намештеница, запослена на радном месту техничког секретара у Колубарском управном округу (адреса: Карађорђева 31, Ваљево; телефон 014 221 655). У случају одсуства поменутог лица за заменика лица овлашћеног за пријем информација и вођење поступка унутрашњег узбуњивања, **одређена је Драгана Брењо**, државни службеник, запослена на канцеларијским пословима (Карађорђева 31, Ваљево; телефон 014 221 469).

Одлука о одређивању лица овлашћених за пријем информација и вођења поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Стручној служби Колубарског управног округа објављена је на огласној табли Органа као и званичној интернет страници.

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај (члан 21. Закона)

Послодавац не сме чињењем или нечењењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на; запошљавање; стицање својства приправника или волонтера; рад ван радног односа; образовања; оспособљавање или стручно усавршавање; напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања; дисциплинске мере и казне; услове рада; престанак радног односа; зараду и друге накнаде из радног односа; учешће у добити послодавца; исплату награде и отпремнине; распоређивање или премештај на друго радно место; не предузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица, упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Одредбе општег акта којима се узбуњивачу ускраћује или повређује право, односно којима се ова лица стављају у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, ништаве су.

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци (члан 20. Закона).

Уколико информација садржи тајни податак који се у складу са прописима о тајности података претходно означен као тајни, узбуњивач је дужан да се прво обрати послодавцу, а ако се информација односи на лице које је овлаћено да поступа на информацији, информација се подноси руководиоцу Одсека за опште послове у Стручној служби Колубарског управног округа.

Уколико послодавац у року од 15 дана не поступи по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорно или није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбуњинити јавност, ако Законом није другачије одређено.

Накнада штете због узбуњивања (члан 22. Закона)

У случајевима доношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са Законом који уређује облигационе односе.

Судска заштита (члан 23. Закона)

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем или право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месец од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

У поступку судске заштите надлежан је виши суд према месту предузимања штетне радње или према месту пребивалишта тужиоца.

Својим потписом потврђујем да сам дана: _____ године примио писани примерак овог обавештења и да сам упознат/та са садржином истог.

Запослени:

Начелник
Колубарског управног округа
Виктор Мићић